

jal oksal, J. Kärneri tõusiklustpaljastav, kuid ise mo-
raalinõrk *Merihärg ja Ko ajab Venemaaga äri*, A. Ad-
soni üsna lavaehtne päevakaja *Iluduskuninganna*,
H. Visnapuu stiliseeriv külajant *Meie küla poisid*,
A. Kalda traagiline minevikupilt *Bathseba Saaremaalt*.
Lisaks on näidendeid ilmunud veel Chr. Rutoffilt,
A. Taarilt, L. Perandilt, A. Teppanilt, J. Leemetsalt,
J. Paniuselt, Ell Undlalt, H. Antolt, B. Kanger-
mann'ilt jt.

Tõlkekirjandus. Tõlkekirjandust esindab pea ainuüksi romaan.
Tõlkeluulet eriraamatuna ei ole 1932 üldse avaldatud. Näi-
dendeid ilmus tõlkes 3: nimelt kirjastati viimati meie teatrite
raudvarasse kuuluv V. Pakkala *Parvepoisid* ja läti keelest J. Aku-
raters'i *Lõbus peremees* ning E. Zālit'i *Armud väikesed väärtused*.

1932. a. tõlkekirjanduslikuks suursündmuseks võib pidada
Fr. Nietzsche *Zarathustra* ilmumist eesti keeles E. Kirjanduse
Seltsi väljaandel J. Palla tõlkes ja J. Semper'i järelevalvel. Rohke-
arvuline tõlkeromaanide toodang esitab pea ainult teiste rah-
vaste moodsat kirjandust. Ajakauguses ulatub see tagasi vaid
prantsuse vararomantikani (Bernardin de Saint-Pierre'i *Paul ja
Virginie*). E. Kirjanduse Selts, seni nii teeneterikas maailmakirjan-
duse klassikute kirjastaja, pakkus 1932 peale Nietzsche vaid
norralase J. Bojer'i *Viimse viikingi*, norra kalurielu eepose. „Loo-
duse Kroonises Romaanis“ on silmapaistvamad L. Sinclair'i *Õli*,
Dorgelès'i *Puuristid*, J. P. Jacobsen'i *Ühe naise saatus (Marie
Grubbe)*, P. Bourget *Armastuse kuritegu*, J. Conrad'i *Narcissuse
neeger* jm. Ilmus veel W. Bonsels'i, P. Loti', G. Gardonyi',
J. London'i, Bousson'i jt. teoseid. Ometi ei ole 1932. a. tõlke-
toodang mitte kõige rikkalikum esmajärguliste teoste poolest.

Just ümberpööratult, on näha, et tõlkeromaan meil kipub
saama paljaks äritegemise objektiks ja et kirjastatakse otse see-
riatena kunstiväärtuseta ajaviitekirjandust. Niiviisi ületäide-
tud turul on muidugi raske leida minekut vähem „tõmbavatele“
väärtusteole, nii et näit. meie algupäraseidki romaane ja jutustisi
läheb enamasti ainult mõnisada eksemplari. See kirjastuste (samuti
kui teatrite) „turulekohanemine“ on meie kirjanduse kultuurikõr-
gusele seda hädahohtlikum, et meie kirjanduse peaostjad, raamatu-
kogud, sageli on õige kriitikavaesed ja valivad teoseid üsna
madala turumaitse kohaselt, otsides eeskätt seiklusi, kriminalisti-
kat ja magus-imalat erootilist kõdi. Viimase pahe kõrvalduseks
on nõutud, et raamatukogud oma riiklikud toetussummad kulu-
taksid ainult ministeeriumi poolt soovitatud teoste hankimiseks —